

# STANDARDI EVROPSKE UNIJE ZA POPIS STANOVNIŠTA

## Pravni Memorandum

mart 2012

### **Sažetak**

Svrha ovog memoranduma je dati pregled pravnog okvira Evropske unije za provođenje popisa stanovništva i utvrđivanje minimalnih standarda i tematskih područja koja su potrebna da upitnik za popis stanovništva sadrži.

Pravni okvir EU koji se primjenjuje je relativno nov i ima za cilj standardizirati popise stanovništva u zemljama članicama na nekoliko tematskih područja, u interesu usporedivosti i harmonizacije podataka. Kao rezultat, EU regulacija se ne bavi metodama prikupljanja podataka, već se fokusira na klasifikaciju podataka. Ona pruža ograničenu listu tematskih područja zahtijevanih u upitnicima za popis stanovništva zemalja članica, i koja se prije svega odnose na geografske, demografske, ekonomske i obrazovne karakteristike osoba. Regulacija zahtijeva da sve zemlje članice prate iste definicije, kao i da koriste iste tehničke specifikacije i isto raščlanjivanje tema popisa stanovništva.

Obavezna tematska područja pobrojana EU regulacijom ne bave se pitanjima koja se odnose na etničku pripadnost, jezik ili religiju. Međutim, dodatna, neobavezujuća lista preporuka Konferencije Evropskih Statističara (Conference of European Statisticians - CES) je dostupna za zemlje koje žele da pokriju takve teme. Ova lista preporuka upozorava zemlje članice o osjetljivoj prirodi ovih pitanja i savjetuje državama da osiguraju sigurnost ispitanika i samih podataka. Preporuke naglašavaju potrebu da se osigura slobodno i otvoreno izjašnjavanje ispitanika. Pored toga, CES preporučuje da članovi etničkih, jezičnih i religijskih grupa budu uključeni u izradu pitanja za popis stanovništva, definiranje procedura za klasificiranje i provođenje popisa manjinskih grupa.

Cilj CES-a je da ponudi smjernice i alternative zemljama članicama EU, za razliku od EU zakonodavstva koje daje posebne, pravno obavezujuće zahtjeve. Zbog svoje pravno obavezujuće prirode, EU propisi su mnogo detaljniji u svojim preporukama od preporuka CES-a. Umjesto toga, CES nudi više mogućnosti državama za provedbu preporuka prilikom prikupljanja podataka na temu nacionalnosti, jezika i religije. Također, CES omogućava diskusiju o navedenim temama, a što ne bi bilo prisutno da se radi o djelu zakonodavstva. Prema tome, iako nije pravno obavezujući, CES se bavi poštivanjem ljudskih prava i prava manjina u procesu prikupljanja podataka za potrebe popisa stanovništva.

## SADRŽAJ

<b>Izjava o svrsi .....</b>	<b>2</b>
<b>Uvod .....</b>	<b>2</b>
<b>EU propisi o popisu stanovništva i domaćinstava .....</b>	<b>3</b>
<b>Preporuke Conference of European Statisticians Recommendations za popis stanovništva i domaćinstava za 2010. godinu .....</b>	<b>5</b>
<b>Zaključak .....</b>	<b>8</b>

### Izjava o svrsi

Svrha ovog memoranduma je dati pregled pravnog okvira Evropske unije za provođenje popisa stanovništva i utvrđivanje minimalnih standarda i tematskih područja koja su potrebna da upitnik za popis stanovništva sadrži.

### Uvod

Evropska unija (EU) je nedavno donijela pravni okvir koji uređuje provođenje popisa stanovništva u zemljama članicama EU. Propisi, usvojeni 2008. godine, zahtijevaju da svaka zemlja članica vrši popis stanovništva svakih deset godina prema nizu osnovnih zahtjeva u cilju harmonizacije prikupljenih informacija.<sup>1</sup> Premda propisi ne daju konkretne primjere pitanja koje upitnik za popis mora da sadrži, oni identificiraju osnovne metodologije i ključna tematska područja koje su zemlje članice obavezne uključiti kada provode popis stanovništva, kako bi se omogućila državama fleksibilnost prilikom njihove primjene.<sup>2</sup> Pored toga, United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) u saradnji sa EUROSTAT-om, statističkim uredom EU, pripremila je neobavezujuće CES Preporuke, naročito za popis 2010. godine.<sup>3</sup> Ove preporuke daju detaljnije naznake koja tematska područja EU smatra važnim uključiti u popisne obrasce, kao i procedure za prikupljanje podataka na način koji je kulturno osjetljiv.<sup>4</sup>

---

<sup>1</sup> Regulation (EC) No 763/2008, art. 1 (European Union, 2008), available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0014:0020:EN:PDF>

<sup>2</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009), available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>

<sup>3</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf)

<sup>4</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf)

## EU propisi o popisu stanovništva i domaćinstava

Zakonodavni okvir EU o prikupljanju podataka za popis stanovništva sastoji se od: Uredba (EC) No 763/2008 (Uredba 763), koja zahtijeva usklađenost narednih provedbenih propisa; Uredba (EC) No 1201/2009 (Uredba 1201), s naglaskom na tehničke specifikacije popisnih tema i njihovo raščlanjivanje; Uredba (EU) 519/2010 (Uredba 519), navodi formu podataka koju su zemlje članice dužne dostaviti; i Uredba (EU) No 1151/2010 (Uredba 1151), kojom su zemlje članice obavezne dostaviti pisani izvještaj zajedno sa svojim statističkim podacima. EU propisi uzimaju u obzir različite metode popisa stanovništva koje su zemlje članice EU razvile, čime se samo reguliraju metode prenošenja dobivenih podataka EU.<sup>5</sup> Zaista, Uredba 763 odnosi se na harmonizaciju izlaznih podataka prije nego na harmonizaciju ulaznih podataka, prema tome fokusirajući se na upoređivanje podataka dobivenih iz različitih popisa stanovništva provedenih u zemljama članicama, prije nego na to kako su popisi stanovništva provedeni.<sup>6</sup>

Dva naredna propisa odnose se na prikupljanje podataka tokom popisa stanovništva. Uredba 1201 uspostavlja definicije i specifikacije za popisne teme, kao i kako one mogu biti raščlanjene.<sup>7</sup> Lista određenih popisnih tema uključuje geografske, demografske, ekonomske, obrazovne informacije i informacije o domaćinstvu.<sup>8</sup> Uredba 519 zahtijeva usklađenost sa definiranim programom statističkih podataka.<sup>9</sup> Ova uredba izričito navodi da ne zahtijeva dijeljenje bilo kojih podataka koje vlada može smatrati povjerljivim.<sup>10</sup>

Aneks Uredba 763 navodi listu tematskih područja koju su zemlje članice EU obavezne uključiti u svoje popise stanovništva.<sup>11</sup> Ove teme uključuju geografske, demografske, ekonomske i obrazovne karakteristike osoba; karakteristike međunarodnih i internih migracija; i karakteristike domaćinstva, porodice i kuće.<sup>12</sup> Aneks, također, daje informacije o nivou regionalnih detalja za koje su potrebni podaci (regionalni, opštinski, itd.).<sup>13</sup> Međutim, ova uredba ne daje uputstvo kako bi teme popisa trebale biti raščlanjene ili koliko bi detalja trebalo biti uključeno.<sup>14</sup>

Provedbene uredbe operativno provode zahtjeve uredbi o popisu stanovništva, postavljajući zahtjev da sve zemlje članice prate iste definicije i koriste iste tehničke specifikacije i raščlanjivanje tema popisa.<sup>15</sup> Svako raščlanjivanje teme popisa mora imati naslov i može biti

---

<sup>5</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>6</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>7</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, (European Union, 2009), available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>.

<sup>8</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>9</sup> Regulation (EU) No 519/2010, (European Union, 2010), available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:151:0001:0013:EN:PDF>.

<sup>10</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>11</sup> Regulation (EC) No 763/2008, Annex (European Union, 2008), available at <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0014:0020:EN:PDF>.

<sup>12</sup> Regulation (EC) No 763/2008, Annex (European Union, 2008).

<sup>13</sup> Regulation (EC) No 763/2008, Annex (European Union, 2008).

<sup>14</sup> Regulation (EC) No 763/2008, (European Union, 2008).

<sup>15</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Preamble (European Union, 2009), available at

dalje raščlanjeno na više razina.<sup>16</sup> Gdje postoji više raščlanjivanja, provedbena regulativa propisuje da raščlanjivanje bude prepoznato na osnovu nivoa detalja.<sup>17</sup> Specifikacija koju nude provedbene uredbe je u skladu sa preporukama međunarodnih agencija kao što su Statistički odjel UN-a, Ekonomska komisija UN za Evropu i EUROSTAT.<sup>18</sup>

Aneks Uredbi 1201 navodi dodatne obavezne teme popisa, koje uključuju mjesto uobičajenog prebivališta, lokaciju posla, pol, starost, bračni status, trenutne aktivnosti, zanimanje, status zaposlenja, obrazovanje, državu rođenja, državljanstvo i prethodna mjesta prebivališta (ako se može primijeniti).<sup>19</sup> Uredba 1201 definira mjesto uobičajenog prebivališta prvenstveno kao lokaciju gdje osoba provodi većinu godine.<sup>20</sup> Bračni status je ograničen na pravni (*de iure*) status, premda, uredba jasno navodi da je EU zainteresovana za prikupljanje informacija o registriranim partnerstvima, ako pravni okvir zemlje takve dopušta.<sup>21</sup> Status trenutnih aktivnosti, zanimanje, industrija i status zaposlenja, svi se odnose na različite aspekte situacije zaposlenja pojedinca.<sup>22</sup>

Drugi skup tema odnosi se na mjesto rođenja, državljanstvo i prebivalište u inozemstvu.<sup>23</sup> Međunarodne granice koje se primjenjuju na ova određenja su one koje se primjenjuju od 1. januara 2011. godine.<sup>24</sup> Uredbe zahtijevaju dodatnu identifikaciju prethodnih mjesta prebivališta, status domaćinstva, status porodice, kao i vrstu i veličinu porodičnog jezgra.<sup>25</sup>

Uredba broj 519/2010 predviđa da države članice nisu u obavezi da prenose povjerljive podatke.<sup>26</sup> Prema Uredbi broj 519/2010, povjerljivi podaci su oni koji „ne smiju biti objavljeni kako bi se sačuvala statistička tajnost podataka, a prema kontrolama objavljivanja statističkih podataka zemalja članica.“<sup>27</sup> Kao rezultat, ova definicija ostavlja prostor zemljama članicama da definiraju šta je povjerljivo sa stanovišta njihovih kontrola objave statističkih podataka. Što je još važnije, uredbe EU ne navode etničke, jezičke i vjerske teme kao obavezna područja istraživanja u svojim zahtjevima vezanim za popis stanovništva.

Tražeci od zemalja članica da koriste isti skup definicija, regulatorni okvir EU za provođenje popisa stanovništva daje naglasak uporedivosti i harmonizaciji podataka, a ne metodama za

---

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>.

<sup>16</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Preamble (European Union, 2009), available at

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>.

<sup>17</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Preamble (European Union, 2009), available at

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>.

<sup>18</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9-10 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censuskb20/Attachment486.aspx>.

<sup>19</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009), available at

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:329:0029:0068:EN:PDF>.

<sup>20</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>21</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>22</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>23</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>24</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>25</sup> Regulation (EC) No 1201/2009, Annex (European Union, 2009).

<sup>26</sup> Regulation (EU) No 519/2010, art. 2(8), 3(3), (European Union, 2010), available at

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:151:0001:0013:EN:PDF>.

<sup>27</sup> Regulation (EU) No 519/2010, art. 2(8) (European Union, 2010), available at

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:151:0001:0013:EN:PDF>.

anketiranje stanovništva. Zbog toga, države zadržavaju fleksibilnost u pogledu provedbe EU regulative, dokle god su prikupljeni podaci kategorizirani (svrstani) u skladu sa propisima.<sup>28</sup> Objektivnost definicija smanjuje prostor za neujednačenost koja je rezultat različitih tehnika anketiranja.<sup>29</sup> Jedna posljedica jedinstvenog, harmoniziranog skupa tema i definicija za anketna pitanja za popis stanovništva je odsustvo regulative koja se odnosi na osjetljive i amorfne teme kao što je etnička pripadnost.

### **Preporuke Conference of European Statisticians Recommendations za popis stanovništva i domaćinstava za 2010. godinu**

Za razliku od tehnički orijentiranih provedbenih uredbi, CES preporuke nude smjernice, alternative i rasprave o prikupljanju subjektivnih i osjetljivih podataka, kao što su etnička pripadnost, jezik i religija. Jedan od glavnih ciljeva CES preporuka je da usmjeri zemlje u planiranju i provođenju popisa stanovništva i domaćinstava. Njihov drugi važan cilj je da omoguće i poboljšaju uporedivost podataka odabirom osnovnih tema popisa i harmonizacijom definicija i klasifikacija.<sup>30</sup> Teme su podijeljene na „osnovne“ i „neosnovne“ teme. Osnovne teme odražavaju obavezne zahtjeve EU propisa objašnjenih gore. Istovremeno, neosnovne teme su područja od interesa i posebnog usmjeravanja država koje odluče da uključe ove teme u svoje popise stanovništva.<sup>31</sup> CES preporuke upozoravaju da pitanja koja se odnose na etno-kulturalne karakteristike imaju subjektivnu dimenziju i mogu biti politički osjetljiva.<sup>32</sup> Zbog toga, CES preporuke naglašavaju potrebu da se osigura „slobodno i otvoreno izjašnjavanje ispitanika“.<sup>33</sup> Određene manjinske grupe mogu biti naročito ranjive, što zahtijeva od vlasti da poduzme odgovarajuće korake kako bi se zaštitile informacije dobivene popisom stanovništva.<sup>34</sup> Osim ovoga, CES preporuke pozivaju države da uključe manjinske grupe u proces razvijanja i primjenu procedure popisa stanovništva. One zahtijevaju da budu uključeni članovi etničkih, jezičnih i religijskih grupa u izradu pitanja za popis stanovništva, definiranju procedura za klasificiranje i provođenju popisa stanovništva među manjinskim grupama.<sup>35</sup> Uključivanje manjinskih grupa u proces potiče transparentnost, ispravno razumijevanje pitanja i veće učešće

---

<sup>28</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 11 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>29</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 9 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censusb20/Attachment486.aspx>.

<sup>30</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 1 (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf).

<sup>31</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 1 (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf).

<sup>32</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 95 (2006).

<sup>33</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 95 (2006).

<sup>34</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 95 (2006).

<sup>35</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

stanovništva.<sup>36</sup> Također, CES preporuke predlažu da države trebaju koristiti specijalne mehanizme praćenja kada prikupljaju podatke o etno-kulturološkim karakteristikama, kako bi garantirali slobodno izjašnjavanje ispitanika i zaštitu podataka.<sup>37</sup>

Neosnovna tematska područja uključena pod etno-kulturalne karakteristike su etnička pripadnost, jezik i religija.<sup>38</sup> CES preporuke upozoravaju na opasnost miješanja podataka o etničkoj pripadnosti sa podacima o državljanstvu ili državom rođenja, obrazlažući da je etnička pripadnost više subjektivna odlika nego što je to državljanstvo.<sup>39</sup> Zbog toga one, također, predlažu da se izbjegava korištenje termina „nacionalnost“ na mjestu etničke pripadnosti.<sup>40</sup> Kao zaštitu od takve zabune, CES preporuke podržavaju korištenje otvorenih pitanja u vezi etničke pripadnosti, kako bi se poticali odgovori zasnovani na samodefiniranju.<sup>41</sup> Također, samodefiniranje znači da je ispitanicima dozvoljeno da odaberu više od jedne etničke pripadnosti ili da se odluče ni za jednu ili da se ne izjašnjavaju.<sup>42</sup>

Kada se radi o pitanju jezika, CES izvještaj predlaže da država postavi dva odvojena pitanja.<sup>43</sup> Preporuke pozivaju za najmanje jedno pitanje koje se odnosi na maternji/glavni jezik i jedno pitanje koje pokriva funkcionalno služenje jezikom.<sup>44</sup> Prvo pitanje bi trebalo da se odnosi na maternji jezik ispitanika, glavni jezik ili jezik kojim trenutno govori kod kuće ili na poslu.<sup>45</sup> Preporuke definiraju „maternji jezik“ kao „prvi jezik govoren u ranom djetinjstvu kod kuće“, dok je „glavni jezik“ onaj jezik kojim se neko „najbolje služi“. <sup>46</sup> CES preporuke savjetuju da pitanja u vezi jezika koji se govori kod kuće/na poslu budu sa više ponuđenih odgovora.<sup>47</sup> Također, preporuke dopuštaju mogućnost da pitanja utvrde „poznavanje jezika“, što znači „sposobnost da se govori ili piše na jednom ili više jezika.“<sup>48</sup>

---

<sup>36</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>37</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>38</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>39</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>40</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf).

<sup>41</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>42</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>43</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>44</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 97 (2006).

<sup>45</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>46</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>47</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 96 (2006).

<sup>48</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for

Po pitanju religije, države se potiču da objasne u uputama za popis koji su pojmovi i definicije korištene za klasificiranje religijskih grupa.<sup>49</sup> CES preporuke daju klasifikaciju religija u svrhu ujednačenosti i uporedivosti podataka. Ova klasifikacija sadrži osam grupa: kršćanstvo, islam, judeizam, budizam, hinduizam, sikhizam, druge religijske grupe i bez religije.<sup>50</sup> CES preporuke dalje klasificiraju grupe u kršćanstvu i islamu, ali ne i u judeizmu. Kršćanstvo je podijeljeno na katoličanstvo, pravoslavlje, protestante, jehovine svjedoke, orijentalne kršćane i druge.<sup>51</sup> Dok islam ima sljedeću klasifikaciju: Alawit (Nusayris), Ismaili (Sevensers), Ithna'ashari (Twelvers), Shia, Sufi, Sunni, and Zaydi (Fivers).<sup>52</sup>

CES preporuke prepoznaju osjetljivost i izazove prikupljanja informacija o etničkoj pripadnosti, jeziku i religiji, i nastoje da pruže državama upute kako bi se omogućilo provođenje popisa stanovništva koji se bavi ovim pitanjima. Umjesto pokušaja da se napravi jedan, univerzalni model, preporuke izvještaja se fokusiraju na proces, kao što je uključivanje manjinskih grupa u izradu procedura za popis stanovništva, kako bi se osigurala fleksibilnost država u pogledu realizacije popisa stanovništva i sposobnost da izađu u susret jedinstvenim zahtjevima i interesima stanovništva tih država. Također, CES preporuke naglašavaju potrebu za razvijanjem jasnih i lako razumljivih pitanja i uputa za odgovaranje na pitanja, kao i potrebu za osjetljivošću za one koji su ispitivani. Dalje, izvještaj ističe fleksibilnost i slobodu za pojedince da ne odgovora na pitanja o etničkoj pripadnosti, jeziku ili religiji.

Premda CES preporuke nisu pravno obavezujuće za zemlje članice EU, propisi EU su usklađeni sa preporukama. U stvari, Uredba 1201 je mnogo određenija nego preporuke, navodeći raščlanjivanje tema popisa, za razliku od preporuka.<sup>53</sup> Razlika u nivou detalja javlja se zbog svrhe preporuka da pružaju smjernice, ostavljajući državama da odaberu konkretne metode kako bi izvršili njihove prijedloge.<sup>54</sup> Iako su manje detaljne, CES preporuke nude raspravu o prikupljanju podataka o osjetljivim temama kao što su etnička pripadnost, jezik i religija, što ne bi bilo moguće da se radi o nekom propisu.<sup>55</sup> Kao rezultat, cilj preporuka je da pruži smjernice i alternative zemljama članicama EU, dok EU zakonodavstvo propisuje konkretne, pravno obavezujuće zahtjeve.

---

the 2010 Censuses of Population and Housing, 98 (2006).

<sup>49</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 98 (2006), available at [http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES\\_2010\\_Census\\_Recommendations\\_English.pdf](http://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/CES_2010_Census_Recommendations_English.pdf).

<sup>50</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 98 (2006).

<sup>51</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 98 (2006).

<sup>52</sup> United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians Recommendations for the 2010 Censuses of Population and Housing, 98 (2006).

<sup>53</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 11 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censuskb20/Attachment486.aspx>.

<sup>54</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 11 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censuskb20/Attachment486.aspx>.

<sup>55</sup> Eurostat, EU Legislation on the 2011 Population and Housing Censuses — Explanatory Notes, 11 (2011), available at <http://unstats.un.org/unsd/censuskb20/Attachment486.aspx>.

## **Zaključak**

EU propisi poštuju raznolikost zemalja članica EU tako što daju minimalne strukture za popis stanovništva, kako bi se osigurala uporedivost i harmonizacija podataka između država, istovremeno dozvoljavajući razvijanje praksi i procedura popisa koje uvažavaju jedinstvene okolnosti svake zemlje. Uredbe koje se odnose na popis stanovništva propisuju minimalne standarde koji moraju biti uključeni u pitanja za popis svake zemlje članice. Obavezne teme popisa stanovništva su dalje razrađene kroz provedbene uredbe, koje određuju detalje obaveznih tema. CES preporuke dalje raspravljaju o neobavezujućim temama, koje uključuju etničku pripadnost, jezik i religiju. Posljedično, CES preporuke daju više smjernica nego propisi EU u vezi sa poštivanjem ljudskih prava i prava manjina u procesu prikupljanja podataka za potrebe popisa stanovništva.

(Prevod sa engleskog Ena Gotovuša)